

UNIVERSITAT DE BARCELONA

Centre de Recursos per a l'Aprenentatge i la
Investigació

Biblioteca del Pavelló de la República

Av. Cardenal Vidal i Barraquer, s/n
08035 Barcelona
Tel. 93 4285457
Fax. 93 4279371
www.bib.ub.es

**Inventari del Fons FP.
Subsèrie José Roda i Caballer
de la Biblioteca del Pavelló de la República
de la Universitat de Barcelona**

**Olga Giralt i Esteve
Documentalista**

Barcelona, octubre 2009

FONS PERSONAL JOSÉ RODA I CABALLER (Rossell, 1894 – 1977) ¹

FP (Roda Caballer). 1

1- José Roda i Caballer. Papers personals

- 1- [Fitxa d'identitat del presoner José Roda Caballer, acusat a 30 anys de presó per *adhesión a la rebelión*]. (Fotocòp.)
- 2- [Certificat de llibertat provisional per a José Roda Caballer emès pel Director de la presó central de San Miguel de los Reyes (València) el 24 d'octubre de 1945]. (Fotocòp.)

2- José Roda i Caballer. Làmines amb fotografies i descripcions de les operacions militars a l'aeròdrom de La Sènia (Terra Alta)

- 1- Construcció de l'aeròdrom a La Sènia (1937)
 1. Mapa de la comarca La Terra Alta ².
 2. Mapa de la zona pròxima a l'aeròdrom de La Sènia.
 3. Edifici de l'antic Molí Hospital, residència de les forces republicanes a La Sènia.
 4. Fermí Roda Guimerà, fill de José Roda Caballer, davant d'una bandera de les forces aèries republicanes.
- 2- Esquadrilles de "Katiuskas" (Tupolev SB-2) i "Moscas" (Polikarpov I-16) a l'aeròdrom de La Sènia
 1. Morro d'un "Katiuska" amb les metralladores ShKAS de 7'62mm.
 2. Leocadio Mendiola Núñez. Un dels primers pilots espanyols a formar part de l'esquadrilla de bombardeig "Katiuska" amb comandament i pilots russos. Va participar a les batalles de Brunete, front d'Aragó, Terol, batalla de l'Ebre i front de Catalunya. Desembre 1938 participa en el bombardeig de l'aeròdrom de La Sènia.
 3. "Katiuskas" volant.
 4. Rafael Ballester. Cap de l'Agrupació d'Artilleria de la 16 Divisió del 3er. Cos d'Exèrcit. Finals 1937 demana trasllat a l'arma d'aviació i s'incorpora a l'aeròdrom de La Sènia (2a. Esquadrilla, Grup 24). Desembre 1938 és abatut en bombardejar l'aeròdrom de La Sènia, en mans dels franquistes, i és arrestat.
 5. Metralladora i cabina del pilot d'un "Katiuska".
 6. Leocadio Mendiola Núñez acompanyat d'un altre pilot.
 7. Tres pilots de l'esquadrilla de "Katiuskas" de La Sènia després de bombardejar l'aeròdrom de Calamocha (gener 1938).
 8. Vista de l'aeròdrom de La Sènia (?).
- 3- Esquadrilles de "Katiuskas" (Tupolev SB-2) i "Moscas" (Polikarpov I-16) a l'aeròdrom de La Sènia
 1. Pilot a la cabina d'un "Katiuska".
 2. Dibuix d'un "Mosca" (Polikarpov I-16) .

¹ Donació: Fermí Roda i Guimerà

² Els dos mapes i les fotografies es reproduïxen a totes les làmines del fons

3. José Alarcón Rios davant d'un "Mosca". Ingressa a l'aviació el febrer del 1937, es forma a Kirovabad i a l'agost s'incorpora a la 1a. Esquadrilla de "Moscas" a Lliria. Forma part dels aeròdroms de Casp i La Sènia. Participa als combats de Belchite.
 4. Quadre de diversos "Katiuskas" volant.
 5. Indumentària dels pilots.
 6. Dos pilots damunt d'un "Mosca"
 7. José Alarcón Rios davant d'un "Mosca".
- 4- "Moscas" contra els efectius de la Legió Condor instal·lats a l'aeròdrom de La Sènia
1. Dibuix d'un Polikarpov I-16 "Super Mosca".
 2. Pilot Tarazona pilotant un "Mosca". Va ser el successor de José M. Bravo en el comandament de la 3a. Esquadrilla. Va realitzar nombroses incursions aèries contra la Legió Condor ocupants de l'aeròdrom de La Sènia.
 3. Polikarpov I-16 reconstruït i en perfecte estat. Pertany a la Fundació Infante de Orleans.
 4. El Pilot José M. Bravo a la Batalla de l'Ebre. Va ser cap de la 3a. Esquadra de "Moscas" a La Sènia.
 5. Quadre d'uns "Moscas" volant al front de Catalunya (agost 1938).
- 5- "Katiuskas" i "Chatos" contra els efectius de la Legió Còndor instal·lats a l'aeròdrom de La Sènia
1. Dibuix d'un Tupolev SB-2 "Katiuska".
 2. Pont sobre l'Ebre a Tortosa enfonsat el 19 d'abril de 1938 per ordre de Líster.
 3. Pilots de la 2a. Esquadrilla de de "Katiuskas" comandada per Cremades a La Sènia (setembre 1937). Va participar activament a la batalla de Belchite.
 4. Pont sobre l'Ebre a Tortosa en l'actualitat.
 5. Jaime Mata Romeu (fotografia de carnet). Va participar en diverses operacions de bombardeig als fronts de Madrid i Terol. S'incorpora a l'aeròdrom de La Sènia a les ordres de Mendiola, després pren part a la batalla de l'Ebre i a l'enfonsament de les Balears
 6. Dibuix i fotografia d'un Polikarpov I-15 "Chato".
 7. Fernando Medina Martínez (fotografia de carnet). Torna de la URSS a finals de 1937 i al gener 1938 s'incorpora a la 3a 'esquadrilla de "Katiuskas" a Tarazona. Juny 1938 participa en el bombardeig de l'aeròdrom de La Sènia.
 8. Fotografia de l'escola "Grupo escolar Lope de Vega" de Rossell en l'actualitat. Va ser la residència dels comandament de la Legió Còndor.
- 6- Republicans i alemanys a la Terra Alta
1. Les tropes italianes i la 1a. de Navarra procedents de Els Reguers entren al barri Ferreries de Tortosa.
 2. Enrique Líster al comandament de la carretera La Simpàtica.
 3. Pont sobre l'Ebre a Tortosa en l'actualitat.
 4. Caseta de prefectura de vols de la 2. J/88, de fusta, amb una terrassa elevada i creu gammada en un lateral.
 5. Cartell de prohibit el pas habitual als voltants de l'aeròdrom.

6. Soldats de l'aeròdrom menjant sota les oliveres.
 7. Bombes proveïdes pels alemanys per llançar des dels avions.
- 7- La Legió Còndor a La Sènia
1. Armament d'artilleria. Era utilitzat pels alemanys i per canaris, aquest últims allotjats al Molí Hospital.
 2. Cases ocupades pels alemanys a La Sènia.
 3. Canons en un camp.
 4. Cases ocupades pels alemanys a La Sènia en l'actualitat.
 5. Llocs de comandament ocupats pels oficials alemanys als afores de La Sènia.
 6. Llocs de comandament ocupats pels oficials alemanys als afores de La Sènia prop del riu Sènia i molt a la vora de l'aeròdrom
- 8- La Legió Còndor i Franco a La Sènia
1. Oficials espanyols, entre els quals hi ha el capità Franco González, i alemanys celebrant amb un diàrie el retorn a Alemanya del comandant de la 1a. Bateria de F/88, el Hpfm. Haizmann.
 2. General Alfredo Kindelan, comandant de l'aviació franquista, amb alguns comandaments alemanys.
 3. Francisco Franco durant una visita a l'aeròdrom de La Sènia, posant davant d'un Fieseler Storch, acompanyat de diversos oficials alemanys.
 4. A Ulldecona, poble veí de La Sènia i d'una gran importància estratègica, també s'hi instal·là personal de la Legió Còndor.
 5. Desfilada de soldats de la Legió Còndor disfressats amb motiu del seu comiat. Una de les instantànies és de la terrassa del Moli Hospital.
- 9- La població de la Sènia treballant per a la Legió Còndor
1. Avions alemanys (Heinkel 111 i Messerschmitt) van sortir de La Sènia el 7 d'agost de 1938 per bombardejar el front de l'Ebre.
 2. Dones del poble de La Sènia treballant per a la Legió Còndor per guanyar-se unes pessetes.
 3. Bombes alineades en un camp.
 4. Població de Rossell amb soldats alemanys.
 5. Població de Rossell posant davant d'un avió alemany.
 6. Carrer de Rossell ple de tropes i el mateix carrer en l'actualitat.
- 10- El final de la guerra
1. En algunes de les sortides que els alemanys organitzaven per visitar la comarca, anaven acompanyats de les noies que treballaven a l'aeròdrom.
 2. Berlín juny 1939. Desfilada del Führer i discursos de Hitler i Goering.
 3. Aviadors republicans al camp de concentració de Gurs (França).
 4. Francisco Meroño i Antonio Cano. Després d'ingressar al camp de Gurs, demanen asil polític a la URSS i el 1941 s'allisten a l'exèrcit roig per combatre els alemanys fins al 1945. 1948 tots els espanyols van ser desmobilitzats.
 5. Polikarpov I-152 poc després de passar la frontera a Carcassona.